

EMAS, ECOLABEL, ECODESIGN

Numer: V

04.06.2009

EMAS, ECOLABEL, ECODESIGN to narzędzia, które, obok Zielonych Zamówień Publicznych (GPP), mają służyć realizacji strategii zrównoważonej konsumpcji i produkcji.

System Ekozarządzania i Audytu - Eco Management and Audit Scheme (EMAS)

EMAS jest instrumentem mającym na celu zachęcenie organizacji (przedsiębiorstw, zakładów, instytucji) do ciągłego doskonalenia swoich działań mających wpływ na środowisko naturalne i wyróżnienie tych, które poza spełnieniem przepisów prawa, wykazują dodatkowe inicjatywy mające zwiększyć ich efektywność środowiskową.

Pierwsze rozporządzenie EMAS zostało przyjęte przez Parlament Europejski i Radę UE w 1993 r. i weszło w życie dwa lata później. Na jego podstawie państwa członkowskie UE zostały zobowiązane do stworzenia struktury administracyjnej, umożliwiającej instytucjom rejestrację w unijnym systemie EMAS. W 2001 roku opublikowano zmodyfikowaną wersję rozporządzenia, która obowiązuje do dziś – *ROZPORZĄDZENIE (WE) NR 761/2001 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 19 marca 2001 r. dopuszczające dobrowolny udział organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS)* [[załącznik 1 - EMAS_2001_pl](#)] [1]. Z dniem 1 maja 2004 rozporządzenie to zaczęło obowiązywać również w Polsce.

Zgodnie z powyższym dokumentem, ciągle doskonalenie efektywności środowiskowej w przedsiębiorstwach powinno koncentrować się na:

- identyfikowaniu obszarów, dla których należy opracować, poprawić i podnieść skuteczność systemu zarządzania środowiskowego,
- systematycznym poszukiwaniu możliwości praktycznego ograniczenia oddziaływania na środowisko i przyjmowaniu nowych celów w zakresie ochrony środowiska,
- systematycznym identyfikowaniu i eliminowaniu niezgodności z wewnętrznymi i zewnętrznymi wymaganiami,
- systematycznym identyfikowaniu aspektów środowiskowych wymagających nadzoru lub poprawy,
- szkoleniu personelu, w celu zwiększenia efektywności podejmowanych działań środowiskowych,
- porównywaniu się z innymi firmami czy instytucjami działającymi w tej samej branży.

Aby zarejestrować się w systemie EMAS organizacja musi wdrożyć system zarządzania środowiskowego zgodnie z normą ISO 14001, opublikować deklarację środowiskową zweryfikowaną przez akredytowanego weryfikatora, włączyć pracowników w proces zarządzania środowiskowego oraz postępować zgodnie z obowiązującym prawem.

Obecnie Komisja Europejska prowadzi prace nad kolejną nowelizacją rozporządzenia EMAS. 16 lipca 2008 r., w dokumencie KOM(2008) 402 [[załącznik 2 - KOM\(2008\) 401](#)] [2], opublikowany został tekst projektu rozporządzenia.

W ramach realizacji projektów "Wdrożenie EMAS w Polsce" oraz "Promocja EMAS w Polsce", opublikowane zostały liczne materiały mające na celu przybliżenie systemu EMAS. Najobszerniejszy z nich to „Wspólnotowy System Ekozarządzania i Audytu EMAS. Przewodnik” [[załącznik 2 - KOM\(2008\) 401](#)] [3].

ECOLABEL - wspólnotowe oznakowanie ekologiczne

Ecolabel jest podstawowym systemem oznakowania stosowanym we Wspólnocie Europejskiej w celu

---

wyróżnienia produktów i usług spełniających zastrzeżone normy środowiskowe. Został on wprowadzony rozporządzeniem *Regulation (EC) No 1980/2000 of the European Parliament and of the Council of 17 July 2000 on a revised Community Eco-label Award Scheme* [[załącznik 3 - Ecolabel_1980_2000_en](#) [4]] (brak tłumaczenia na język polski). Warunki, które musi spełnić produkt aby mógł zostać oznaczony znakiem Ecolabel (rys.1) są następujące:

- jest dostępny w sprzedaży na terenie Europy,
- charakteryzuje się dużym woluminem sprzedaży,
- stanowi potencjalne zagrożenie dla środowiska naturalnego na przynajmniej jednym z etapów cyklu życia (lifecycle),
- ma widoczny potencjał w zakresie poprawy właściwości środowiskowych,
- spełnia odpowiednie kryteria, określane osobno dla każdej z grup produktów.

Kryteria dla grup wyrobów określane są na podstawie badań oddziaływania przez nie na środowisko w ciągu całego ich cyklu życia, z uwzględnieniem zużycia energii oraz zasobów naturalnych.

Aktualnie oznakowanie Ecolabel obejmuje 26 grup produktów, spośród których tylko farby i lakiery, pokrycia podłogowe oraz pompy ciepła związane są z rynkiem budowlanym. Zgodnie z opublikowanym w lipcu 2008 roku wnioskiem dotyczącym rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnotowego oznakowania ekologicznego (KOM (2008) 402) [[załącznik 4 - KOM\(2008\) 402](#) [5]] planowane jest rozszerzenie zakresu materiałów i wyrobów budowlanych objętych oznakowaniem Ecolabel.

Dyrektywa Eco-design w sprawie produktów wykorzystujących energię - Eco-design of Energy Using Products Directive (EuP)

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/32/WE w sprawie produktów zużywających energię [[załącznik 5 - ECODESIGN_2005](#) [6]], opublikowana 6 lipca 2005 roku, przedstawia ramy ustalania wymogów dotyczących tych produktów, w celu zapewnienia ich swobodnego przepływu na rynku wewnętrznym. Sformułowanie wymagań, które będą musiały być spełnione w celu wprowadzenia na rynek produktu wykorzystującego energię, ma przyczynić się do zrównoważonego rozwoju dzięki zwiększeniu efektywności energetycznej i poziomu ochrony środowiska.

„Produkt wykorzystujący energię” (PWE) w świetle tej dyrektywy cechuje się tym, że po wprowadzeniu na rynek i do użytkowania, aby działać zgodnie z przeznaczeniem, wymaga poboru energii elektrycznej, bądź wytwarzanej bezpośrednio z paliw kopalnych lub źródeł odnawialnych. Takie produkty mają znaczący udział w całkowitym zużyciu surowców naturalnych i energii we Wspólnocie, wywierają też widoczny wpływ na środowisko naturalne. Poprzez zobowiązanie państw członkowskich do podjęcia środków w celu zapewnienia, że objęte przepisami PWE mogą zostać wprowadzone na rynek tylko posiadając oznakowanie CE, oraz sformułowanie metod ustalania kryteriów koniecznych do uzyskania takiego oznakowania, Dyrektywa Eco-design ma spowodować optymalizację oddziaływania tego typu produktów na środowisko, przy zachowaniu ich cech funkcjonalnych.

Państwa członkowskie Unii Europejskiej zobowiązane były do wprowadzenia w życie założeń Dyrektywy 2005/32/WE od 11 sierpnia 2007 roku.

16 lipca 2008, w ramach polityki zrównoważonej konsumpcji i produkcji, przedstawiona została propozycja zmodyfikowanej dyrektywy Eco-design [[załącznik 6 - KOM\(2008\) 399](#) [7]].

mgr inż. Łukasz Adamus

Instytut Techniki Budowlanej

Załącznik

[zal. 1 - EMAS_2001_pl.pdf](#) [8]

[zal. 2 - KOM2008_401.pdf](#) [9]

[zal. 3 - Ecolabel_1980_2000_en.pdf](#) [10]

[zal. 4 - KOM2008_402.pdf](#) [11]

Wielkość

267.4 KB

342.13 KB

98.78 KB

634.03 KB

Załącznik

[zal._5_-_ECODESIGN_2005.pdf](#) [12]

[zal._6_-_KOM2008_399.pdf](#) [13]

Wielkość

525.48 KB

504.9 KB

Adres URL źródła: <http://www.zb.itb.pl/informator/emas-ecolabel-ecodesign>

Odnosińki:

[1] http://zb.itb.pl/files/zal._1_-_EMAS_2001_pl.pdf

[2] http://zb.itb.pl/files/zal._2_-_KOM2008_401.pdf

[3] http://www.zb.itb.pl/zb.itb.pl/files/zal._2_-_KOM2008_401.pdf

[4] http://zb.itb.pl/files/zal._3_-_Ecolabel_1980_2000_en.pdf

[5] http://zb.itb.pl/files/zal._4_-_KOM2008_402.pdf

[6] http://zb.itb.pl/files/zal._5_-_ECODESIGN_2005.pdf

[7] http://zb.itb.pl/files/zal._6_-_KOM2008_399.pdf

[8] http://www.zb.itb.pl/files/zb/files/zal._1_-_EMAS_2001_pl.pdf

[9] http://www.zb.itb.pl/files/zb/files/zal._2_-_KOM2008_401.pdf

[10] http://www.zb.itb.pl/files/zb/files/zal._3_-_Ecolabel_1980_2000_en.pdf

[11] http://www.zb.itb.pl/files/zb/files/zal._4_-_KOM2008_402.pdf

[12] http://www.zb.itb.pl/files/zb/files/zal._5_-_ECODESIGN_2005.pdf

[13] http://www.zb.itb.pl/files/zb/files/zal._6_-_KOM2008_399.pdf